

Μάθημα: Λογοτεχνία

Θέμα: Τα πασχαλινά έθιμα!

Επιμέλεια: Γιάννης Αλεξίου και
Βαρδής Βίγλης

Καθηγήτρια: Δέσποινα Φορτσερά

Τα κόκκινα αυγά!!

- Στα παλιά τα χρόνια έβαφαν τα αυγά κόκκινα που ήταν να τσουγκρίσουν μετά την ανάσταση γιατί όπως λέει η παράδοση : όταν είπαν πώς αναστήθηκε ο Χριστός, αλλά κανείς δεν το πίστευε. Μια γυναίκα, που κρατούσε στο καλάθι της αυγά, φώναξε μπορεί από άσπρα να γίνουν κόκκινα ; και ως του θαύματος έγιναν! Παλιότερα συνήθιζαν αποβραδής να τα βάφουν κόκκινα, πάντοτε τα μεσάνυχτα, με το ξεκίνημα της νέας μέρας.



Καινούργια έπρεπε να ήταν η
κατσαρόλα και ο αριθμός των αυγών
έπρεπε να ήταν συγκεκριμένος!
Επίσης η μπογιά με την οποία έβαφαν
τα αυγά την κρατούσαν για 40 ημέρες



Πριν την γιορτή του Πάσχα έχουμε μια περίοδο νηστείας 50 ημερών!

Η τελευταία εβδομάδα πριν από την Κυριακή του Πάσχα είναι η Μεγάλη εβδομάδα πριν από την Κυριακή του Πάσχα είναι η Εβδομάδα των Παθών. Τα έθιμα ξεκινούν από το Σάββατο του Λαζάρου που τα παιδιά γυρίζουν από πόρτα σε πόρτα και τραγουδούσαν το <<Λάζαρο>> και συγκέντρωναν χρήματα και αυγά. Για την ψυχή του Λαζάρου οι γυναίκες ζύμωναν ανήμερα το πρωί ειδικά κουλουράκια τους: <<Λαζάρηδες>>, τα <<Λαζαράκια>> ή και <<Λαζαρούδια>>

Λαζαράκια/Λαζαρούδια/Λαζάρηδες



- Το πρωί της Κυριακής των Βαΐων οι πιστοί πήγαιναν στην εκκλησία για να πάρουν τον σταυρό φτιαγμένο με βάγια που το τοποθετούσαν στα εικονίσματα για να τους φυλάει όλο τον χρόνο από την Κυριακή των Βαΐων και κάθε βράδυ καθόλη την διάρκεια της Μ. εβδομάδας όλοι οι πιστοί μαζεύονταν στις εκκλησίες για να παρακολουθήσουν τα Θεία Πάθη. Την Μ.Τρίτη έφτιαχναν οι νοικοκυρές τα κουλουράκια. Την Τετάρτη γινόταν το πλύσιμο και το καθάρισμα του σπιτιού ενώ το απόγευμα γινόταν στην εκκλησία το ευχέλαιο. Την Μ.Πέμπτη το βράδυ, αφού τελείωναν τα 12 ευαγγέλια οι κοπέλες αναλάμβαναν να στολίσουν τον επιτάφιο.

Το στόλισμα και η περιφορά του Επιτάφιου!

Γιρλάντες, πολύχρωμα λουλούδια της Άνοιξης, γαρίφαλα και βιολέτες κυριαρχούσαν την εντύπωση των πιστών. Έτσι την Μ.Παρασκεύη ο επιτάφιος να είναι έτοιμος ώστε να δεχθεί το σώμα του Χριστού κατά την Αποκαθήλωση. Η Μ.Παρασκευή ήταν ημέρα πένθους για αυτό ο λαός ζούσε με μεγάλη θλίψη. Ο παππάς έψελνε το μοιρολόγι της Παναγίας ενώ όλοι προσκύναγαν και μάλιστα οι γυναίκες και τα παιδιά (για να τους πιάσει η χάρη) πέρναγαν από κάτω. Το βράδυ γινόταν ο Εσπερινός και η περιφορά του Επιτάφιου που η χορωδία ακολούθαγε παίζοντας πένθιμα εμβατήρια.

Βίντεο με τον στολισμό του επιτάφιου:
<https://www.youtube.com/watch?v=ulPRaQwJZSw>



Αμαρτιές!

- Την Μ.Παρασκευή δεν έπρεπε να φάνε γλυκά και να πιάνουν στο χέρι τους σφυρί ή βελόνη γιατί θεωρούνταν μεγάλη αμαρτία
- Έπρεπε τα φαγητά που έτρωγαν να περιέχουν ξύδι.

Το Μ.Σάββατο μετά το τέλος της λειτουργίας της Ανάστασης όλοι οι πιστοί φρόντιζαν να πάρουν στα σπίτια τους την λαμπάδα με το άγιο φώς της Ανάστασης και πριν μπουν στο σπίτι έκανα το σημάδι του σταυρού με τον καπνό των κεριών. Όταν έμπαιναν στα σπίτια τους φρόντιζαν να ανάψουν το καντήλι που είχαν στα εικονίσματα τους ώστε να τα ξανά ανανεώσουν ξανά την επόμενη Ανάσταση. Αφού έστρωναν το τραπέζι με μαγειρίτσα με σαλάτα, μαγειρίτσα, σαρδέλες, γαρδούμπα, τυρόπιτα και γαλατόπιτα, τσούγκριζαν τα αυγά. Ανήμερα το Πάσχα ψήνουν το αρνί στην σούβλα. Το μεσημέρι της Κυριακής του Πάσχα που γίνεται η δεύτερη Ανάσταση όλοι οι πιστοί αντάλλαζαν το <<φίλημα της αγάπης>> ενώ ο παππάς τους μοίραζε από ένα κόκκινο αυγό, διαβάζοντας το ευαγγέλιο.

Λαμπάδες



Αρνί στην σούβλα



Μαγειρίτσα και γαρδούμπα



ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ!

